

Campsentelles, 17
2014

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCS
AMICS DE CABANYES

Juanjo Badel
i Amèlia
Martínez,
mestres

FERRAN PÉREZ GÓMEZ

Juanjo Badel i Amèlia Martínez han estat uns mestres que han marcat una època a Sant Fost, ja que han exercit el magisteri durant més de trenta anys. De fet l'Amèlia encara treballa com a professora. Per les seves aules han passat centenars de nois i noies; molts els recordareu. Ells han estat testimonis dels grans canvis produïts al nostre poble en els últims quaranta anys i per tot això, hem cregut oportú fer-los aquesta entrevista.

Com us dieu i on van néixer?

Juan José Badel Castellón, nascut a Castellazuelo (Huesca) i Amelia Martínez Sequí, a Cuenca.

On van cursar els estudis de primària, secundària i universitaris?

Amèlia: Primària, Batxillerat elemental i Superior al col·legi Lestonnac de Mollet del Vallès. Magisteri en uns barracons que van habilitar al costat de la Facultat de Filosofia a Barcelona.

Juanjo: Fins als 16 anys tota la primària i dos cursos de batxillerat elemental a Carcassonne (França). Vaig acabar l'elemental i el superior

a Barbastre (Huesca). Magisteri el vaig cursar a l'Escuela Superior de Magisterio de Zaragoza.

Com és que van venir a Sant Fost i anys d'arribada.

Amèlia: Vaig acabar Magisteri l'any 1978 i durant un curs anava fent substitucions a Barcelona, Granollers... Al curs següent, 1979-80 vaig arribar al Joaquim Abril, l'havia demanat perquè vivia a Sant Fost, havia fet les pràctiques en aquesta escola, coneixia gent i m'agradava aquest centre.

Juanjo: Al febrer del 1978, un amic que treballava al Joaquim Abril (José M. Salas) em va trucar per fer una substitució d'anglès durant un mes. Aquell mateix any vaig aprovar les oposicions al juny i com que coneixia el centre i m'agradava, el vaig demanar com a destí.

Com era Sant Fost en aquell temps?

Per posar un exemple, quan vam començar a treballar a Sant Fost el cens del poble era de 2.500 habitants. Tothom es coneixia, jo en concret (Amèlia) m'havia criat al poble, les famílies em coneixien de sempre.

Amèlia amb els seus alumnes de la classe de 7è d'EGB, 1986.

A l'estiu Sant Fost s'omplia d'estiuejants. A la urbanització arribaven famílies de Mollet, Badalona... Els serveis del poble eren bàsics, quan els nois i noies acabaven l'escola, havien de desplaçar-se als instituts de Mollet o de Montornès.

Sant Fost ara ha canviat molt, té infinitat de serveis, 8.000 habitants, parcs, supermercats, institut, ambulatori... però, tot i donant gran valor al progrés del poble en tots els seus àmbits, recordem amb certa nostàlgia espais que han desaparegut o bé s'han transformat.

Quina era la situació escolar de Sant Fost?

A Sant Fost hi havia una guarderia (L'Esplai), l'escola pública Joaquim Abril, el Seminari de la Conreria i durant alguns cursos van obrir un centre privat a la Conreria que després es va tancar. Algunes famílies portaven els seus fills a centres concertats de Mollet, però el Joaquim Abril sempre va mantenir dues línies i durant alguns cursos ha arribat a tenir-ne tres.

Als anys 1978 i part dels 80, la major part de mestres venien d'altres comunitats, Galícia, Aragó, Castella, Andalusia... que s'havien desplaçat per la demanda de professors, ja que a Catalunya no n'hi havia prou per a cobrir les vacants.

Durant aquest mateix període, mirant actes de l'escola podríem saber els anys exactes, va haver-hi importants canvis a les escoles, a Mollet, Martorelles, Sant Fost... Es van renovar molt les plantilles amb l'arribada de molta gent jove que acabava de sortir de la Universitat, a més la majoria havia estudiat a Catalunya.

Aquest canvi, recordant una mica aquella època i sense haver fet cap estudi que ho corrobori, es va produir per jubilacions i sobretot per la tornada de molts mestres al seu lloc d'origen, ja que havien acumulat suficients punts per a poder concursar. Un altre dels motius importants va ser dur a terme la immersió a les escoles catalanes, introduint l'assignatura de català al centres i fent oralment en aquest idioma altres assignatures, depenent del coneixement que la plantilla de cada centre tingués del català. Els mestres que no havien cursat els nostres estudis en català ens vam reciclar anant a classe al migdia o bé a la tarda durant diversos cursos fins que vam aconseguir

el nivell necessari per a impartir la classes en català oral i escrit. Recordo al professor, era en Jaume Barberà que des de fa anys treballa a TV3. Gràcies Jaume pel que ens vas ensenyar.

De tot això que parlo han passat uns 35-38 anys i curiosament ara, a les escoles de la zona s'estan produint més jubilacions del normal. Naturalment som tots aquells joves que vam arribar als anys 70-80 i estem fent anys, 60 concretament, edat de jubilació de professors.

Mestres companys que recordeu...

Els recordem a tots, només cal fer un petit comentari i ens vénen a la memòria. No per casualitat vam compartir bastants cursos i en aquest ofici acabes relacionant-te molt. Costa una mica més recordar mestres substituïts i interins, que tot i haver-se implicat a l'escola com qualsevol de nosaltres, estaven poc temps i no hem conviscut tant.

Juanjo Badel jugant a escacs, 1992.

Dels primers temps, recordem Matusa, Pilar, Alfredo, Teresa, Jose M. Salas, Agustín, Mariví, Agustín Pablo, Fina, Núria Salleres, Lourdes Monguillot, Paco Mata, com no a Maria Castells, Carmen... Després van arribar nous companys, alguns ja s'han jubilat, altres han canviat d'escola, estan a inspecció o bé encara treballen al Joaquim Abril. Amb alguns mantenim el contacte i ens veiem de tant en tant: Marichu, Pere, Antonio, Adela, Paquita, Núria Demestres, Carme Farreres, Laura, Mercedes, Montse Codina... sense voler oblidar-nos de ningú, parem.

Un record especial també al conserges, persones que ens facilitaven la vida i cobrien moltes necessitats: Sr. Ramon i Sr. Joan especialment.

Diferències entre la pedagogia d'ara i la d'abans

Més que diferenciar la manera d'ensenyar, que naturalment ha canviat en alguns aspectes, el veritable canvi el fem els mestres al llarg del temps. Nosaltres amb la relació amb el alumnes, fent una escola paral·lela i aprenent que la rigidesa, intransigència... eines que quan comences fas servir sovint per falta d'experiència i, perquè no dir-ho, per inseguretat, et proporcionen "autoritat". Però amb el temps veus que el sentit comú, l'empatia, l'amabilitat i les ganes que tirin endavant, són les millors eines pedagògiques que té un mestre, les que et proporcionen credibilitat i respecte dels teus alumnes. El més gran i satisfactori dels objectius que pots aconseguir, alhora que trobar-te'ls al cap del temps i que t'expliquin que viuen bé, amb coherència, que cadascú ha anat per camins diferents però els hi va bé. Volem recordar als nostres alumnes que per circumstàncies diverses al llarg d'aquests anys, ens van deixar, això no tocava i a tots els companys ens va causar una profunda tristesa.

Des de fa uns quants anys, els centres s'han burocratitzat molt, has de fer papers, memòries, planificacions, valoracions... Està bé, de tot es fa un seguiment exhaustiu, potser massa, però és el que toca. L'informàtica, internet... Això sí que ha canviat completament la dinàmica dels centres, és una excel·lent eina de gestió acadèmica i la seva utilització per part d'alumnes i professors ha revolucionat la manera d'impartir classe, de treballar i estudiar els alumnes. Les possibilitats que ofereix per a uns i altres és enorme.

Juanjo t'has jubilat?

Em vaig jubilar el setembre de l'any 2011, després de 35 anys de docència. 20 cursos a primària, 12 a secundària i els 3 darrers anys a l'Escola d'Adults.

Amèlia: quan va anar a l'INS, què hi fas?

Fa 9 anys que vaig pujar a l'Institut. Per cap motiu especial, un dia em vaig adonar que portava 27 anys a primària, hi havia la possibilitat d'anar a secundària i vaig pensar que el canvi m'aniria bé, d'alguna manera tornar a començar. A més, a mi sempre m'ha agradat més fer classe als grans. La plaça era de C. Socials i pel fet de ser mestra, faig classe a 1r i 2n de l'ESO. Estic molt contenta, m'agrada la dinàmica de l'Institut i la relació amb els companys és molt bona. Aquí també he conegut gent de la qual aprenc cada dia.

*Claustre de professors del Joaquim Abril;
també hi ha el conserge, Sr. Juan León, juny 1993.*

Quina valoració feu de la carrera docent?

Sempre diem el mateix. Vull jubilar-me per tenir temps lliure, anar als llocs quan tothom torna, viure un temps en un lloc diferent, que no soni el despertador, llegir molt... però de cap de les maneres acabes cremat, sense il·lusió. Tot i que de vegades l'autoestima s'enfonsa, sempre són causes que envolten la feina. Tret d'algunes excepcions, els alumnes et proporcionen molta alegria i et mantenen activat. Els governs d'aquest país no cuiden els seus professors, però les escoles i els instituts funcionen malgrat ells.

Amèlia: Sempre he volgut ser mestra, des de petita. No m'imagino fent una altra feina. Avui encara, després de 38 anys fent-la, continua agradant-me, però també em fa molta il·lusió canviar el ritme i fer altres coses.

Juanjo: Estic força content del treball fet durant aquests anys. És gratificant trobar ex-alumnes que tenen bon record de l'escola i els seus professors.

Professors i professores del cicle superior i segona etapa, col·legi Joaquim Abril, juny 1997 (fotos cedides pels professors Juanjo i Amèlia).

Els tres darrers anys a les Escoles d'Adults de Mataró i la Llagosta van ser especials per a mi. Allà vaig conèixer persones d'arreu del món, a les quals vaig ajudar a comunicar-se en català i castellà. Va ser enriquidor i emotiu compartir amb ells les classes.

Que penseu fer en un futur?

Viure al dia, planificar poc, disfrutar...

Gràcies, Juanjo i Amelia

Sant Fost, juny de 2014